

Sağlık Bilimleri
Enstitüsü

TEZ YAZIM KLAVUZU

Güncellenme Tarihi: 16 Mart 2023

İÇİNDEKİLER	Sayfa No
1. ÖNSÖZ	3
2. BİÇİM VE YAZIM STANDARTLARI	4
2.1. Kağıt	5
2.2. Yazı, Satır Aralıkları ve Paragraflar	5
2.3. Başlıklar	6
2.4. Anlatım	6
2.5. Kısaltmalar	6
2.6. Şekil ve Tablolar	7
2.7. Alıntılar	8
2.8. Metin İçinde Kaynak Gösterme	8
2.9. Sayfa Numaralandırılması	8
3. İÇERİK STANDARTLARI	9
3.1. Tez Kapağı	10
3.2. Tez Onayı	10
3.3. Beyan	10
3.4. Teşekkür	10
3.5. İçindekiler	11
3.6. Kısaltmalar Listesi	11
3.7. Şekil Listesi	11
3.8. Tablo Listesi	11
4. TEZ METNİ	12
4.1. Başlık	13
4.2. Özet	13
4.3. Summary	13
4.4. Giriş ve Amaç	13
4.5. Genel Bilgiler	13
4.6. Gereç ve Yöntem	14
4.7. Bulgular	14
4.8. Tartışma ve Sonuç	14
4.9. Kaynaklar	15
4.10. Özgeçmiş	18
4.11. Bilimsel Faaliyetler	18
4.12. Ekler	18

ÖNSÖZ

Bu kılavuzun amacı, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsüne bağlı anabilim dallarında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde bilimsel yazım kurallarına uygun bir standart sağlamaktır.

Kılavuzun ilk versiyonu Enstitü Kurulunun 23.09.2007 tarih, 2007/03 sayılı kararı ve Üniversite Senatosunun 29.01.2008 tarih, 259-7(A) sayılı kararı ile kabul edilmiştir. Daha sonra sırasıyla 16.01.2014 (2014/02-01), 30.10.2019 (2019/45-55) ve 28.05.2020’de (2020/14-05) Enstitü Yönetim Kurulu kararları ile revize edilmiştir.

Yüksek lisans ve doktora tezi hazırlayacak olan öğrencilerimizin bu kılavuzda belirtilen standartlara uymalarını rica ederiz. Kılavuzdaki kurallara uygun olarak hazırlamış olduğumuz örnek şablonların tez yazma sürecinizi kolaylaştırmasını ümit ederek tüm öğrencilerimize başarılar dileriz.

BİÇİM ve YAZIM STANDARTLARI

2.1. Kağıt

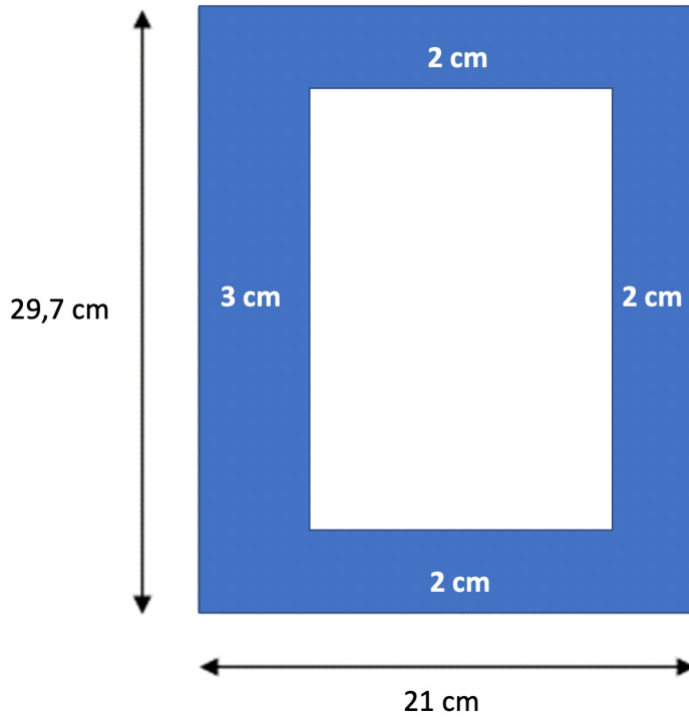
Tez A4 (21x29.7 cm) boyutunda beyaz kâğıda tek veya önlü-arkalı basılmalıdır.

2.2. Yazı, Satır Aralıkları ve Paragraflar

Ana metin siyah renkte, “Times New Roman” 12 punto ve 1,5 satır aralığı ile yazılmalıdır (Kaynaklar, şekil ve tablolar hariç). Şekil ve tablolar ile alt yazıları daha küçük puntolar ve 1 satır aralığı ile yazılabilir.

Ondalık sayılarda virgöl konulmalıdır (Örnek: 0.3 yerine 0,3).

Yazımda her sayfanın sol kenarında 3 cm, sağ kenarında 2 cm, üst ve alt kenarlarında ise 2 cm boşluk bırakılmalı, yazılar bu çerçevenin dışına taşmamalıdır (Şekil 1). Satır sonlarında kelimeler bölünmemelidir. Sayfa sonuna gelen başlık veya alt başlıklardan sonra en az iki satır yazı bulunmalıdır. Metin sayfanın her iki kenarına yaslanmalıdır. Paragraf girintisi yapılmamalıdır.

Şekil 1. Tezin yazılabileceği kağıt boyutları ve kenar boşlukları.

2.3. Başlıklar

Tez; tez onayı, beyan, teşekkür, içindekiler, kısaltma ve simgeler listesi, şekil listesi, tablo listesi, özet, summary, giriş ve amaç, genel bilgiler, gereç ve yöntem, bulgular, tartışma ve sonuç, kaynaklar, özgeçmiş, bilimsel faaliyetler ve ekler olarak ana başlıklara bölünmelidir. Her ana başlık ayrı sayfadan başlamalı, ana başlıklardan sonra bir satır aralık bırakılmalıdır. Ana ve alt başlıklar sol satır başına dayanmalıdır. Ana başlıkların tamamı, birinci alt başlıkların bütün kelimelerinin ilk harfi, ikinci ve sonraki alt başlıklarda ise yalnız birinci kelimenin ilk harfi büyük yazılmalıdır. Bağlaçlar (“ve”, “ile”, “veya” vb) yazılırken küçük harf kullanılmalıdır. Bölüm başlıkları koyu ve 14 punto, diğer bütün başlıklar koyu ve 12 punto olmalıdır. Başlıkların sonunda noktalama işareti bulunmamalıdır.

2.4. Anlatım

Tez, sade, açık, anlaşılır bir dille ve Türk dil bilgisi kurallarına uygun, üçüncü şahıs ifade eden edilgen kelimeler (yapıldı, görüldü vs.) tercih edilerek yazılmalıdır. Anlatımda Türkçeleştirilmemiş yabancı kelimelerin kullanımından olabildiğince kaçınılmalıdır.

Metrik sistem olarak bilinen ağırlık, zaman, uzunluk ve hacim ölçülerinin ifadelerinde tek tip olmanın sağlanabilmesi amacıyla mümkün olduğunca “International System of Units” olarak bilinen temel üniteler (mol/L, mmol/L veya μ mol/L ve benzeri) kullanılmalıdır.

(<https://physics.nist.gov/cuu/pdf/sp811.pdf> Erişim tarihi: 02 Haziran 2022). Yazımda, Türk Dil Kurumu İmla Kılavuzunun son baskısı esas alınmalıdır. (www.tdk.gov.tr Erişim tarihi: 02 Haziran 2022).

2.5. Kısaltma

Birden fazla sözcükten oluşan ve sık kullanılan terimler baş harfleri kullanılarak kısaltılmalıdır. Tez içinde çok tekrarı olmayan kelimelerin kısaltmasından kaçınılmalıdır. Kısaltma kullanılması durumunda, kelimenin ilk geçtiği yerde açık adı yazıldıktan sonra parantez içine kısaltması verilmeli ve daha sonra kelimenin her geçtiği yerde sadece kısaltması kullanılmalıdır. TÜBİTAK, AIDS, HIV, ACTH, cm, kg gibi yerleşmiş standart kısaltmalar açılımı yapılmadan olduğu gibi kullanılabilir.

Standart kısaltmalar için şu kaynaklardan yararlanılabilir:

21.1.1989 tarihinde 20056 no’lu Resmi Gazete’de yayınlanan 3516 sayılı “Ölçüler ve Ayar Kanunu” <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.3516.pdf> Erişim tarihi: 02 Haziran 2022). 21.6.2002 tarihinde 24792 no’lu Resmi Gazete’de yayınlanan “Uluslararası Birimler Sistemine Dair Yönetmelik”

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/01/20100117-7.htm> Erişim tarihi: 24.03.2023

Kısaltması yapılan kelimeler “Kısaltmalar Listesinde” alfabetik sıraya göre dizilmelidir.

2.6. Şekil ve Tablolar

Tablolar dışındaki her türlü grafik, çizim, çizelge, diyagram, resim, şema “Şekil” olarak adlandırılır. Şekil ve tablolar metinde ilk değinildiği veya takip eden sayfada sayfa düzenini bozmadan yer almalı; boyutları metin bloğu çerçevesinin dışına taşmamalıdır. Metin bloğundan daha dar olanlar metin bloğunu tam ortalayacak şekilde yerleştirilmelidir. Şekil ve tablolar geçiş sırasına göre numaralandırılmalı, gerekli ise her birine ait alt gruplar oluşturulmalıdır (Örnek: Şekil 1, Şekil 1a gibi). Numaralandırma Arap rakamlarıyla yapılmalıdır. Şekil ve tablo başlıkları aynı yazı tipi (Times New Roman) ve büyüklükte ve tek satır aralıklı olmalıdır. Başlık kısa ve öz olmalı, şekil/tablonun içeriğini yansıtmalıdır. Şekillerin numara, isim ve açıklamaları şeklin alt kenarının bir satır altına ve sol alt köşesi hizasından başlanarak; tabloların numara, isim ve açıklamaları tablonun üst kenarının bir satır üstüne ve sol üst köşesi hizasından başlanarak yazılmalıdır. Bir sayfayı geçen tablolarda her sayfaya tablo başlığı (numarası, sütun başlıkları dahil) konulmalı ve parantez içinde devam yazılmalıdır. Gerekli olması durumunda sayfa yatay olarak da kullanılabilir.

Tablolarda tüm kısaltmaların açıklaması ve gerekli olması durumunda yıldız veya sembollerle yapılan işaretlemeler tablonun son çizgisinin altında dipnot olarak verilmelidir. Tablo başlıkları tümce düzeni biçiminde olmalıdır.

Fotoğraf kullanılması gereken durumlarda hastanın kimliği deşifre edilmemeli, tüm fotoğraflar yazılı izinleri alındıktan sonra yüzleri uygun biçimde bantlandıktan sonra kullanılmalıdır.

Başka kaynaklardan yararlanılarak hazırlanan şekiller kaynak belirtilerek ve Türkçeleştirilerek kullanılmalıdır.

Örnek: Şekil 1. Albüminin yapı ve fonksiyonları (Balack ve ark., 2011’ den yararlanılarak hazırlanmıştır)

2.7. Alıntılar

Doğrudan alıntılar tırnak imi “...” içinde belirtildikten sonra parantez içerisinde yazar, yıl ve sayfa numarası yazılmalıdır.

2.8. Metin İçinde Kaynak Gösterme

Metin içinde kaynaklar APA 7 stiline göre yazılmalıdır.

Örnek

Cümle sonunda:(Grady ve ark., 2019)

Cümle başında: Grady ve ark. (2019).....

Aynı yazarın aynı yıla ait birden fazla makalesinin referans olarak kullanılması durumunda yılın yanına a, b, c vb. yazılarak belirtilmelidir.

Örnek

Cümle sonunda:(Grady ve ark., 2019a)

Cümle başında: Grady ve ark. (2019a).....

2.9. Sayfa Numaralandırılması

Sayfa numaraları sayfanın altında ve ortasında olmalıdır.

İç kapak, tez onay sayfası, beyan, teşekkür ve içindekiler sayfaları numaralandırılmamalıdır.

Kısaltma ve simgeler listesi, şekil listesi ve tablo listesi Roman rakamları (i, ii, iii, iv) ile numaralandırılmalıdır.

Özet bölümünden itibaren Arap rakamları (1, 2, 3, 4) kullanılarak numaralandırılmalıdır.

Sağlık Bilimleri
Enstitüsü

İÇERİK STANDARTLARI

3.1. Tez Kapağı

Kapak sayfası, Tez Şablonunda verilen düzen ve ölçülere tam uyumlu olmalıdır. Buna göre kapağın üst orta bölümünde 2x2 cm boyutlarında Marmara Üniversitesi logosu mavi renkli olarak bulunmalıdır. Logonun altında enstitünün adı, tezin başlığı, öğrencinin adı, yüksek lisans/doktora tezi, danışmanın unvanı ve adı soyadı, program adı, varsa II. danışmanın unvanı ve adı soyadı, şehir ve yıl yer almalıdır. Tez başlığı “Times New Roman” koyu (bold) 14 punto ile yazılmalı ve 20 kelime ile sınırlandırılmalıdır. Kapaktaki diğer tüm yazılar 12 punto olmalıdır. Bütün yazılar büyük harf olmalıdır. İç kapak sayfası içerik ve düzen olarak tamamen dış kapağın aynısı olmalıdır.

3.2. Tez Onayı

Tezin yazım diline (Türkçe veya İngilizce) uygun olarak hazırlanmış “Tez Onay” sayfası iç kapak sayfasından sonra yer almalıdır.

Tez ulusal tez merkezine yükleneceği zaman Kişisel Verileri Koruma Kanunu kapsamında tez onay sayfası, varsa etik kurul onay belgesi ve diğer tüm imzalı belgeler tezden çıkarılmalıdır.

3.3. Beyan

Beyan yazısı Tez Şablonunda verilen içerikte olmalı ve imzalanmalıdır.

3.4. Teşekkür

Öğrenci, tezin yürütülmesinde ve hazırlanmasında katkısı bulunan kişilere veya kuruluşlara teşekkür edebilir. Tez çalışması, bir proje kapsamında gerçekleştirilmiş ise, projenin ve destekleyen kuruluşun adı, proje numarası ile birlikte belirtilmelidir (Örnek: Bu tez, Marmara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu Başkanlığı tarafındanbaşlıklı ve..... numaralı proje ile desteklenmiştir).

3.5. İçindekiler

İçindekiler sayfası, Tez Şablonunda verilen düzene uygun olmalı ve teşekkür sayfasından sonra yer almalıdır.

3.6. Kısaltmalar Listesi

Bu liste tezde kullanılan kısaltmaların açık yazılışlarını içermelidir. Sıralamada açıklamaların alfabetik dizini esas alınmalıdır.

3.7. Şekil listesi

Şekillerin başlıkları numara sırasıyla verilmelidir.

3.8. Tablo listesi

Tabloların başlıkları numara sırasıyla verilmelidir.

Sağlık Bilimleri
Enstitüsü

TEZ METNİ

4.1. BAŞLIK

Başlık tezin bütünü hakkında fikir vermelidir. Başlıkta yabancı kelime, özel veya resmi bir kurum adı ve kısaltma kullanılmasından kaçınılmalı, kelime sayısı 20'yi geçmemelidir. Tez başlığı, etik kurul onay belgesindeki başlık ile aynı olmalıdır.

4.2. ÖZET

Özet Tez Şablonunda verilen düzene uygun olmalıdır.

Tez başlığı, öğrencinin adı, danışmanı ve programın adı belirtilmelidir. Alt satırından başlayarak amaç, gereç ve yöntem, bulgular, sonuç ve anahtar sözcükler (ilki dışında küçük harflerle başlayan en fazla beş tane) başlıkları altında yapılandırılmalıdır. Metin bir sayfayı aşmayacak şekilde, paragraf girintisi yapılmadan ve kaynak verilmeden yazılmalıdır.

4.3. SUMMARY

Türkçe özet için belirtilen tüm kurallara uyularak İngilizce hazırlanmalıdır.

4.4. GİRİŞ ve AMAÇ

Tez konusu hakkında bilgi verilmeli, ana kavramlar açıklanmalı, konu hakkında bugüne kadar yapılanlar, bilinmeyenler, sağlık alanına ve literatüre yapacağı katkı dolayısıyla temel araştırma sorusunun ne olduğu güncel literatüre atıf yapılarak açıklanmalıdır. Tezin amacı açık, ölçülebilir ve gerçekçi olmalıdır.

4.5. GENEL BİLGİLER

Tez konusunun teorik ve pratik temelleri güncel literatür kullanılarak belli bir sistematik içinde sunulmalı ve gerektiğinde alt başlıklar da kullanılarak ayrıntılı bilgiler verilmelidir. Alt başlıklar konunun genel akışına uygun olmalı, genelden özele doğru gidilerek konu tez çalışmasına getirilmelidir. Bu bölüm güncel literatüre kullanılarak yorum yapılmadan yazılmalıdır.

4.6. GEREÇ ve YÖNTEM

Bu bölüm, diğer araştırmacıların aynı yöntemle çalışmayı tekrarlayabilecekleri kadar ayrıntılı olmalıdır ve alt başlıklar şeklinde sunulmalıdır. Bu bölümde tez çalışmasının yapıldığı yer ve tarihi, araştırmanın tipi, evreni ve örnekleme, örnekleme yöntemi, araştırma sorusu/soruları ve varsa hipotez/hipotezleri, değişkenler, değişken tanımları ve ölçüm biçimleri, veri toplama araçları ve yöntemi, kullanılan cihaz ve kimyasal maddeler, istatistiksel değerlendirme yöntem/yöntemleri açıklanmalıdır.

Canlılar üzerinde uygulama yapılarak gerçekleştirilecek her türlü araştırmada etik kurallara uyulması zorunlu olduğundan, araştırmaya başlamadan önce ilgili etik kurullardan izin belgesi alınmalı, etik iznin alındığı bu bölümde tarih ve sayısı ile belirtilmeli ve etik kurul onay belgesi tez metninin sonunda ekler bölümünde yer almalıdır. Tezin kapak sayfasındaki tez başlığı ile etik kurul onay sayfasındaki başlık aynı olmalıdır.

4.7. BULGULAR

Amaçlar doğrultusunda incelenen, problem çözümüne ışık tutucu nitelikteki bütün bulgular verilmelidir. Bu bölümde çalışmanın sonuçları, istatistiksel anlamlılık düzeyleri ile verilmelidir. Bulguların sunumunda tablo ve şekiller konu edildikleri yerde, okuyucunun en kolay anlayacağı şekilde ve ifade edilmek istenenleri tümüyle kapsayacak biçimde (kısaltma, simge, istatistik test ve p değerleri vb. dip not olarak sunulması gibi) bir düzen içinde sunulmalıdır. Aynı bulgular iki farklı yöntemle (tablo ve şekil gibi) sunulmamalıdır. Bulguların tablo ve/veya şekiller ile desteklenmesi gereken durumlarda tablo ve şekiller ilgili bulguların açıklamalarını takiben sunulmalıdır.

4.8. TARTIŞMA ve SONUÇ

Tartışma bölümü, tezin yorum kısmıdır. Elde edilen bulgular bu konuda yapılan diğer araştırmalarla karşılaştırılmalı, onlara benzer ve onlardan farklı tarafları ortaya konulmalı, literatüre uyan ve uymayan sonuçlar muhtemel nedenleri ile birlikte tartışılmalı ve bulguların ne anlama geldiği yorumlanmalıdır. Elde edilen sonuçların

ileri sürülen hipotezi destekleyip desteklemediği/hipotezin doğrulanıp doğrulanmadığı belirtilmelidir.

Tartışma, bulguların sunum sırasına göre yapılmalıdır. Tartışma bölümünde bulguların tekrarlanmaması için bazı verilerde, tablo ve şekillere atıf yapılabilir. Tartışma yapılırken tezin “giriş ve amaç” ile “genel bilgiler” bölümlerinde anlatılan bilgilerin tekrarından kaçınılmalı; sadece elde edilen verilerle ilişkili kaynaklardan söz edilmelidir.

Tartışma bölümünün sonunda araştırmadan elde edilen bilgilerin ışığında varılan sonuçlar açık, kısa ve anlaşılır bir tarzda yazılmalı, araştırmanın amacının ne ölçüde gerçekleştiği ve varsa araştırmacının önerileri belirtilmelidir. Öneriler araştırmanın amacı ve sonuçlarıyla doğrudan bağlantılı olmalıdır.

4.9. KAYNAKLAR

Kaynaklar American Psychological Association (APA)-7 yazım kılavuzuna uygun yazılmalı, bir satır aralıklı, asılı (1,25 cm) ve alfabetik olarak listelenmelidir.

ÖRNEKLER

1. Makale

Kaynaklarda:

Grady, J. S., Her, M., Moreno, G., Perez, C., & Yelinek, J. (2019). Emotions in storybooks: A comparison of storybooks that represent ethnic and racial groups in the United States. *Psychology of Popular Media Culture*, 8(3), 207–217. <https://doi.org/10.1037/ppm0000185>

Metin içinde:

Cümle sonunda:(Grady ve ark., 2019)

Cümle başında: Grady ve ark. (2019).....

2. Kitap

Kaynaklarda:

Jackson, L. M. (2019). *The psychology of prejudice: From attitudes to social action* (2nd ed.). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/0000168-000>

Sapolsky, R. M. (2017). *Behave: The biology of humans at our best and worst*. Penguin Books.

Svendsen, S., & Løber, L. (2020). *The big picture/Academic writing: The one-hour guide* (3rd digital ed.). Hans Reitzel Forlag. <https://thebigpicture-academicwriting.digi.hansreitzel.dk/>

Metin içinde;

Cümle sonunda: (Jackson, 2019; Sapolsky, 2017; Svendsen & Løber, 2020)

Cümle başında: Jackson (2019), Sapolsky (2017), and Svendsen and Løber (2020)

3. Kitap Bölümü

Kaynaklarda:

Aron, L., Botella, M., & Lubart, T. (2019). Culinary arts: Talent and their development. In R. F. Subotnik, P. Olszewski-Kubilius, & F. C. Worrell (Eds.), *The psychology of high performance: Developing human potential into domain-specific talent* (pp. 345–359). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/0000120-016>

Dillard, J. P. (2020). Currents in the study of persuasion. In M. B. Oliver, A. A. Raney, & J. Bryant (Eds.), *Media effects: Advances in theory and research* (4th ed., pp. 115–129). Routledge.

Thestrup, K. (2010). To transform, to communicate, to play—The experimenting community in action. In E. Hygum & P. M. Pedersen (Eds.), *Early childhood education: Values and practices in Denmark*. Hans Reitzels Forlag. <https://earlychildhoodeducation.digi.hansreitzel.dk/?id=192>

Metin içinde:

Cümle sonunda: (Aron ve ark., 2019; Dillard, 2020; Thestrup, 2010)

Cümle başında: Aron ve ark. (2019), Dillard (2020), and Thestrup (2010)

4. Resmi Raporlar

Kaynaklarda:

National Cancer Institute. (2019). *Taking time: Support for people with cancer* (NIH Publication No. 18-2059). U.S. Department of Health and Human Services, National Institutes of Health. <https://www.cancer.gov/publications/patient-education/takingtime.pdf>

Metin içinde:

Cümle sonunda: (National Cancer Institute, 2019)

Cümle başında: National Cancer Institute (2019)

5. Yayınlanmamış Tez

Kaynaklarda:

Harris, L. (2014). *Instructional leadership perceptions and practices of elementary school leaders* [Unpublished doctoral dissertation]. University of Virginia.

Metin içinde:

Cümle sonunda: (Harris, 2014)

Cümle başında: Harris (2014)

6. Bir dergide basılmış genişletilmiş konferans özet metni (proceeding)

Kaynaklarda:

Duckworth, A. L., Quirk, A., Gallop, R., Hoyle, R. H., Kelly, D. R., & Matthews, M. D. (2019). Cognitive and noncognitive predictors of success. *Proceedings of the National Academy of Sciences, USA*, 116(47), 23499–23504. <https://doi.org/10.1073/pnas.1910510116>

Metin içinde:

Cümle sonunda: (Duckworth ve ark., 2019)

Cümle başında: Duckworth ve ark. (2019)

7. Resmi bir kurumun web sitesi

Kaynaklarda:

National Institute of Mental Health. (2018, July). *Anxiety disorders*. U.S. Department of Health and Human Services, National Institutes of Health. <https://www.nimh.nih.gov/health/topics/anxiety-disorders/index.shtml>

Metin içinde:

Cümle sonunda: (National Institute of Mental Health, 2018)

Cümle başında: National Institute of Mental Health (2018)

Ek örnekler için bu bağlantıyı ziyaret edin <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples>

4.10. ÖZGEÇMİŞ

Öğrencisinin kısa bir özgeçmişı tez şablonundaki formatta ve tek sayfa halinde olmalıdır.

4.11. BİLİMSEL FAALİYETLER

Öğrencinin kayıt tarihinden itibaren yer aldığı proje, bilimsel toplantı, patent, makale vb. akademik faaliyetlerinin bibliyografik bilgisi (kaynak yazımı formatında) verilmelidir. Bunlardan mezuniyet koşulunu sağlayan yayın/sunumların tam dokümanları ek bir portfolyo dosyası olarak enstitüye teslim edilmeli, teze eklenmemelidir.

4.12. EKLER

Gerekli tüm ek bilgiler (örnek hesaplamalar, bir formülün çıkarılışı, geniş kapsamlı ve ayrıntılı deney verileri, anket formları, ek çizelgeler, etik kurul onay yazısı vb.) metin içindeki sırasına göre Ek 1, Ek 2, Ek 3 şeklinde ve her biri ayrı sayfada sunulmalıdır.